

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΜΑΪΚΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΥΜΑΙΩΝ «ΠΑΝΟΡΜΙΤΗΣ»

Τ Α Σ Υ Μ Α Ϊ Κ Α

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΜΟΣ Δ΄

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ
ΑΛΕΞ. Σ. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΑΘΗΝΑ 1984

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Σ. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ †

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
(1880 - 1947)

Ἀνάμεσα στοὺς ἐξέχοντες Συμιακοὺς λογίους τοῦ αἵωνα μας διακριτικὴ θέση, γιὰ τὴ σοφία καὶ ἰδιαίτερα τὴν πατριωτικὴ του δράση, κατέχει ὁ Καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας στὸ πρῶτο Ἀνώτατο Ἐκπαιδευτικὸ Ἰδρυμα τοῦ Νεότερου Ἑλληνισμοῦ, τὴ Στρατιωτικὴ Σχολὴ Εὐελπίδων, Γεώργιος Μ. Οἰκονόμου. Γεννήθηκε στὴ Σύμη τὸν Αὐγούστο τοῦ 1880 ἀπὸ πατέρα τὸν Μερκούριο Οἰκονόμου, ἀξιόλογο κοινοτικὸ παράγοντα τοῦ νησιοῦ του, καὶ μητέρα τὴ Μαρία, ἀπὸ τὸ γένος Διακογιάννη.

Γεώργιος Μ. Οἰκονόμου.

Τὰ πρῶτα γράμματα παρακολούθησε στὴν Πετρίδαιο Δημοτικὴ Σχολὴ Σύμης καὶ στὴ συνέχεια στὴ Σχολὴ τοῦ Κάστρου, ὅπως εἶχε ἐπικρατήσει νὰ ἀποκαλεῖται τὸ Ἑλληνικὸ Σχολεῖο τῆς πατρίδας του, στὸ ὁποῖο τὴν ἐποχὴ τῆς μαθητείας τοῦ Γεώργιου Οἰκονόμου ἦταν προσαρτημένη καὶ λειτουργοῦσε καὶ ἡ πρώτη τάξη τοῦ Γυμνασίου. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς φοίτησής του στὸ Ἑλληνικὸ Σχολεῖο, τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1893, «ἐκάρη ἀναγνώστης» ἀπὸ τὸν τότε μητροπολίτη Ρόδου, ὁ ὁποῖος ἐντυπωσιασμένος ἀπὸ τὴ φιλομάθεια καὶ τὸ ἦθος τοῦ νεαροῦ Οἰκονόμου, εἶχε ὑποσχεθεῖ νὰ τὸν στείλει στὴ Βασιλεύουσα, γιὰ νὰ φοιτήσει στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης. Καὶ γιὰ νὰ συμπληρώσει τὶς προκαταρκτικὲς σπουδές, τὶς ἀπαραίτητες γιὰ τὴν εἰσαγωγὴ του στὴ Θεολογικὴ αὐτὴ Σχολή, τὸ 1895, ὅταν εἶχε πιά ὀλοκληρώσει τὴ μαθητεία του στὰ σχολεῖα τῆς Σύμης, στάλθηκε ἀπὸ τὸν πατέρα του στὴ Σάμο, στῆς ὁποίας τὸ περίφημο γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη Πυθαγόρειο Γυμνάσιο φοίτησε στὴ δευτέρη γυμνασιακὴ τάξη.

Στὸ μεταξύ εἶχε ματαιωθεῖ ἡ μετάβασή του στὴν Κωνσταντινούπολη. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸν τὸν ἐπόμενο χρόνο πῆγε στὴ Λευκωσία τῆς Κύπρου, ὅπου διευθυντὴς Παιδείας ἦταν ὁ συμπατριώτης μας Μιχαὴλ Δ. Βολονάκης, ὁ μετέπειτα καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιο τῶν Ἀθηνῶν, στῆς ὁποίας τὸ Παγκύπριο Γυμνάσιο ὀλοκλήρωσε τὶς γυμνασιακὲς του σπουδὲς κατὰ τὴ διετία 1896 - 1898. Στὴν Κύπρο ἔμεινε καὶ τὸν ἐπόμενο χρόνο φοιτώντας στὸ Παγκύπριο Διδασκαλεῖο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀναδείχθηκε διδασκαλιστὴς τὸ 1899. Παράλληλα εἶχε γραφεῖ καὶ στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἀθήνας καὶ ἔλαβε τὸ πτυχίον του τὸ ἔτος 1903 μὲ βαθμὸν «λίαν καλῶς».

Μὲ τὸν ἐπιστημονικὸ αὐτὸν ὀπλισμό, τὸν τόσο ἀξιόλογο γιὰ τὴν ἐποχὴ του, ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου ἄρχισε τὴν ἐκπαιδευτικὴ του σταδιοδρομία. Τὸ 1903 διορίζεται διευθυντὴς τῶν Σχολῶν Λέρου, θέση στὴν ὁποία παρέμεινε ὡς τὸ 1906. Τὸ ἔτος αὐτὸ ἀναχώρησε γιὰ τὴ Λευκωσία τῆς Κύπρου, στὰ σχολεῖα τῆς ὁποίας, Παγκύπριο Γυμνάσιο, Παγκύπριο Διδασκαλεῖο καὶ Διδασκαλεῖο Θηλέων, εἶχε διοριστεῖ καθηγητὴς, ἔπειτα ἀπὸ θερμὴ εἰσήγγηση τοῦ ἄλλοτε γυμνασιάρχου του Μιχαὴλ Βολονάκη. Στὴ θέση αὐτὴ παρέμεινε κατὰ τὴ διετία 1906 - 1908, ὁπότε ἐπιστρέφει γιὰ δευτέρη φορὰ στὴ Λέρο ὡς διευθυντὴς τῶν Σχολῶν τῆς.

Στὴν ἀπόφασή του νὰ ἐπανέλθει στὴ θέση ἀπὸ τὴν ὁποία πρὶν δυὸ χρόνια εἶχε ἀποχωρήσει, συνέβαλε ἀσφαλῶς τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὴν πρώτη θητεία του στὰ σχολεῖα τῆς Λέρου εἶχε νυμφευτεῖ τὴν Καλλιόπην Ἀντωνίου Καλογεροπούλου, ἀπὸ τὶς ἀξιολογότερες λέρικες οἰκογένειες, ἀδελφὴ τοῦ Μιχαὴλ Καλογεροπούλου, τοῦ μετέπειτα ἔγκριτου δημοσιογράφου καὶ συνεργάτη τοῦ μεγάλου Ἑλλήνα πολιτικοῦ Ἐλευθέριου Βενιζέλου. Κατὰ τὴ δευτέρη αὐτὴ θητεία του στὰ σχολεῖα τῆς Λέρου καὶ συγκεκριμένα τὸ 1909, ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου εἶχε ἐκλεγεῖ καὶ Δήμαρχος τοῦ νησιοῦ, ιδιότητα μὲ τὴν ὁποία τὸ

ἐκπροσώπησε στὰ πανδωδεκανησιακὰ συνέδρια τῆς Καλύμνου καὶ τοῦ Πανορμίτη Σύμης πού εἶχαν συγκληθεῖ ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐπικράτηση τῶν Νεοτούρκων, εἶχε ἀπειληθεῖ τὸ προνομιακὸ καθεστῶς πού ἴσχυε ἐπὶ αἰῶνες στὶς Νότιες Σποράδες.

Ὅμως ἡ Λέρος ἦταν γι' αὐτὸν πολὺ στενὸς ἐκπαιδευτικὸς καὶ πολιτικὸς στίβος. Οἱ πνευματικὲς του ἀνησυχίες καὶ οἱ πατριωτικοὶ του ὁραματισμοὶ δὲν εὗρισκαν ἱκανοποίηση στὰ περιορισμένα διδακτικά του ἔργα καὶ πολὺ λιγότερο βέβαια σιὴν ἀνάληψη εὐθυνῶν στὴν τοπικὴ αὐτοδιοίκηση. Ἀλλωστε φαίνεται πὼς εἶχε συνειδητοποιήσει ὅτι ἡ συμβολή του στὴν πραγμάτωση τοῦ προαιώνιου πόθου τῶν Δωδεκανησίων γιὰ ἀπελευθέρωση τῶν νησιῶν τους, θὰ ἦταν περισσότερο ἀποτελεσματικὴ ἂν διεξαγόταν ἀπὸ τὶς ἐπάλξεις τῆς ἐλευθέρης ἑλληνικῆς πατρίδας. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς τὸ ἔτος 1911 ἐγκαταλείπει τὴ Λέρο καὶ ἐγκαθίσταται ὀριστικὰ στὴν Ἀθήνα.

Ἐκεῖ, ἀφοῦ ἐπὶ ἓνα σχολικὸ ἔτος εἶχε χρηματίσει ὑποδιευθυντὴς σὲ ἰδιωτικὸ σχολεῖο, διορίζεται καθηγητὴς στὸ Ἀρσάκειο Διδασκαλεῖο, ὀνομαστὸ ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα τῆς ἐποχῆς, τὶς ἑδρες τοῦ ὁποίου τιμοῦσαν διδάσκαλοι περιωπῆς πού στὴ συνέχεια ἀναδείχθηκαν πανεπιστημιακοὶ καθηγητές. Στὴ θέση αὕτῃ παρέμεινε μιὰ ὀλόκληρη δωδεκαετία.

Στὰ πρῶτα χρόνια τῆς νέας αὐτῆς διδασκαλικῆς του θητείας, παράλληλα μὲ τὰ διδακτικά του ἔργα, καθὼς διακρινόταν γιὰ ἀκαταπόνητη ἐργατικότητα καὶ μεγάλη φιλομάθεια, θέλησε νὰ συμπληρώσει τὴ μόρφωσή του. Γράφτηκε λοιπὸν στὴ Νομικὴ Σχολή, ἀπὸ τὴν ὁποία πῆρε τὸ πτυχίον του τὸ 1916, καὶ ταυτόχρονα ἐπιδόθηκε σὲ συμπληρωματικὰς φιλολογικὰς καὶ ἱστορικὰς μελέτες, προσπάθειες πού πολὺ τὸν βοήθησαν στὴν κατοπινὴ ἐπιστημονικὴ, κοινωνικὴ καὶ πατριωτικὴ του δράση. Γι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ περιβαλλόταν μὲ ἰδιαίτερη ἐκτίμηση ἀπὸ τὶς ὑπηρεσίες τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ τὶς περιφερειακὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀρχὰς τῆς πρωτεύουσας τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ γι' αὐτὸ ἡ μεταχείρισή του ὡς καθηγητῆ σχολείων μέσης παιδείας ἦταν πάντοτε προνομιακὴ. Καὶ πρέπει νὰ προστεθεῖ πὼς στὶς ἐπανειλημμένες προτάσεις πού τοῦ εἶχαν γίνεи κατὰ καιροὺς, γιὰ νὰ ἀναλάβει ὡς γυμνασιάρχης τὴ διεύθυνση σχολείου μέσης ἐκπαίδευσης, πρόβαλλε πάντοτε ἄρνηση. Ἐπειδὴ λόγοι κυρίως πατριωτικοὶ πού συνδέονταν ἄμεσα μὲ τὴ συμβολή του στὴν ἀποτίναξη τοῦ ζυγοῦ πού οἱ δῆθεν ἀπελευθερωτὲς Ἰταλοὶ εἶχαν ἐπιβάλεи στὴ Δωδεκάνησο, τὸν ὑποχρέωναν νὰ βρίσκεται στὴν Ἀθήνα.

Ἀλλὰ ἡ ἄρνηση τῆς γυμνασιαρχίας δὲν ἦταν λόγος νὰ παραγνωρισθεῖ ἡ ἐπιστημονικὴ συγκρότηση, ἡ συγγραφικὴ παραγωγή καὶ οἱ διδακτικὰς ἱκανότητές του. Τὸ 1930 ἐκλέγεται Καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς Ἀρχαίας καὶ Νέας Λογοτεχνίας στὴ Στρατιωτικὴ Σχολὴ Εὐελπίδων, θέση τὴν ὁποία τίμησε ὡς τὸν θάνατό του, ἀφοῦ στὴν ἑδρα της εἶχε ὑποστεί τὴν καρδιακὴ κρίση πού ἐπέφερε τὸ μοιραῖο.

Αὐτὴ σὲ μιὰ σύντομη παρουσίαση ὑπῆρξε ἡ λαμπρὴ ἐπιστημονικὴ καὶ ἐκπαιδευτικὴ σταδιοδρομία τοῦ Γεώργιου Οἰκονόμου. Ἀλλὰ τὸ ἴδιο λαμπρὴ ἦταν καὶ ἡ πατριωτικὴ του δράση, ὅπως ἐκδηλώθηκε ἀπὸ τὸν πρῶτο καιρὸ τῆς ἐγκατάστασής του στὴν Ἀθήνα.

Ἐχοντας ὡς γνώμονα στὶς ἐνέργειές του τὴν προσφορὰ στὴ Δωδεκανήσο καὶ γνωρίζοντας ἀπὸ τὴν ἐκπαιδευτικὴ του θητεία στὴ Λέρο ὅτι ἡ Δωδεκανήσος, γιὰ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς ἀπαιτήσεις τῶν νέων δίδεσκτων καιρῶν ποὺ τὴ βρῆκαν μὲ τὴν κατάληψή της ἀπὸ τοὺς ἱμπεριαλιστὲς Ἰταλοὺς, εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ μορφωμένους καὶ εἰδικὰ ἐκπαιδευμένους διδάσκαλους καὶ διδασκάλισσες, ἔπειτα ἀπὸ θερμὴ εἰσήγησή του στὴ διοίκηση τοῦ Ἀρσακείου, πέτυχε νὰ εἰσάγονται καὶ νὰ σπουδάζουν δωρεὰν στὸ Ἀνώτερο αὐτὸ Ἐκπαιδευτικὸ Ἰδρυμα ἄπορες Δωδεκανήσιες. Ἡ πατριωτικὴ αὐτὴ ἐνέργειά του εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐκπαιδευθεῖ ἱκανὸς ἀριθμὸς Δωδεκανήσιων διδασκαλισσῶν, οἱ ὁποῖες πρόσφεραν ἀνεκτίμητες ὑπηρεσίες στὰ νησιά τους κατὰ τοὺς χαλεποὺς ἐκείνους καιροὺς ποὺ ἐπέβαλαν οἱ τρίτοι στὴ σειρὰ δυνάστες τους.

Ἐπιπλέον εἶχε πρωτοστατήσει στὴν ἱδρυση τοῦ Κεντρικοῦ Δωδεκανησιακοῦ Συλλόγου καὶ εἶχε διατελέσει Γενικὸς Γραμματέας του. Καὶ εἶναι γνωστὸ πὺς ὁ Σύλλογος αὐτὸς ποὺ κατὰ κάποιον τρόπο ἀποτελοῦσε Ὀμοσπονδία δωδεκανησιακὴ, ἔπαιξε σημαντικὸ ρόλο στὴν προβολὴ τοῦ δωδεκανησιακοῦ ζητήματος σὲ κλίμακα διεθνῇ. Εἶχε ἐπίσης διατελέσει Πρόεδρος τοῦ Κοινωνικοῦ Συλλόγου τῆς πολυάνθρωπης παροικίας τοῦ Πειραιᾶ καὶ πρόσφερε καὶ ἀπὸ τὴν ἐπαλξὴ αὐτὴ ὑπηρεσίες ποὺ κατέτειναν στὸ μεγάλο ἐθνικὸ σκοπὸ.

Ἀξιόλογη γιὰ τὸν ἀγῶνα ποὺ εἶχε στόχο τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Δωδεκανήσου, ἦταν καὶ ἡ προσφορὰ του μὲ τὸν ἑγγραφο λόγο καὶ τὰ κάθε λογῆς δημοσιεύματα. Σημειῶνω τὰ «Φυλλάδιά» του αὐτῶν τῶν ἐθνικῶν δικαίων τῆς Δωδεκανήσου» γραμμένα στὰ ἑλληνικά, τὰ γαλλικά καὶ τὰ ἀγγλικά ποὺ ἀπέβλεπαν νὰ κατατοπίσουν τὴν ἑλληνικὴ καὶ τὴ διεθνὴ κοινὴ γνώμη γιὰ τὸ δωδεκανησιακὸ ζήτημα. Ἀναφέρω ἀκόμη τὸ λαμπρὸ μηνιαῖο περιοδικὸ «Φωνὴ τῆς Δωδεκανήσου» ποὺ εἶχε ἐκδώσει καὶ διευθύνει ἀπὸ τὸ 1922 ὡς τὸ 1924 καὶ εἶχε ἀναδειχθεῖ σὲ σθεναρὸ βῆμα ἀπὸ τὸ ὁποῖο παρέλαυναν οἱ ἀριστεῖς τῆς δωδεκανησιακῆς διανόησης μὲ πρωταγωνιστὴ τὸν ἴδιο τὸν διευθυντὴ του.

Στὰ 48 συνολικὰ τεύχη τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ ποὺ ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου εἶχε εὐτυχῆσει νὰ παραδώσει στὴ δημοσιότητα, περιλαμβάνονται ἐννῆντα συνολικὰ ἄρθρα καὶ μελέτες του, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πενήντα δύο μὲ περιεχόμενο πολιτικὸ καὶ σαράντα μὲ ἱστοριοφιλολογικὸ καὶ ἀρχαιολογικὸ, ὅλα μὲ ἀναφορὰ στὴ Δωδεκανήσο. Ἀλλὰ καὶ ὅταν γιὰ λόγους ἀνεξάρτητους ἀπὸ τὴ θέλησή του ἀναγκάστηκε νὰ διακόψει τὴν ἐκδοσὴ τῆς «Φωνῆς τῆς Δωδεκανήσου», δὲν ἄφησε νὰ περάσει μιὰ μέρα χωρὶς νὰ συμβάλει μὲ ὁμιλίες, δημοσιεύματα, προτροπὲς καὶ ὑποδείξεις στὴν ἐπιτυχία τοῦ στόχου ποὺ εἶχε τάξει σκοπὸ ζωῆς. Ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου ποτὲ δὲ συμβιβάστηκε μὲ τὴν ἀποψὴ νὰ θεω-

ρηθεῖ τὸ δωδεκανησιακὸ ζήτημα κλειστὸ καὶ «μὴ ὑπάρχον». Ἀγωνίστηκε γιὰ τὴν ἐνσωμάτωση τῆς Δωδεκανήσου στὸν ἐθνικὸ κορμὸ μὲ σύστημα, μὲ περίσκεψη, μὲ τόλμη καὶ αὐταπάρνηση καὶ δίκαια κατατάσσεται στὴν πλειάδα τῶν πρωτοπόρων ἀγωνιστῶν τῆς δωδεκανησιακῆς ἐλευθερίας.

Ἡ δράση του αὐτὴ φυσικὸ ἦταν νὰ κινήσει τὴν ὀργή καὶ τὴ μάνητα τῆς ἰταλικῆς κυβέρνησης καὶ τῶν ἐκπροσώπων της στὴν Ἑλλάδα. Ἀναφέρω τὴν τελευταία σχετικὴ περιπέτειά του. Λίγο ἔπειτα ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῶν Ἰταλῶν στὴν Ἀθήνα ποὺ ἀκολούθησε τὴν κάμψη τοῦ στρατοῦ μας ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπίθεση ἐναντίον του καὶ μιᾶς δεύτερης αὐτοκρατορίας, τῆς γερμανικῆς, ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου συλλαμβάνεται ἀπὸ τὴν ἰταλικὴ ἀστυνομία στὶς 19 Νοεμβρίου 1941 καὶ ἀφοῦ κρατήθηκε προφυλακισμένος ἐπὶ ἐφτάμισι μῆνες στὶς φυλακὲς Ἀβέρωφ, παραπέμπεται στὸ ἰταλικὸ στρατοδικεῖο, ὡς ἡγετικὸ στέλεχος τοῦ δωδεκανησιακοῦ ἀγώνα, ποὺ τὸν καταδίκασε στὶς 2 Ἰουλίου 1942 σὲ 17 χρόνια φυλακῆς. Καὶ ἐδέησε νὰ συνθηκολογήσουν οἱ Ἰταλοὶ γιὰ νὰ ἀποφυλακισθεῖ, ἀφοῦ εἶχε παραμείνει φυλακισμένος περισσότερο ἀπὸ δυὸ χρόνια καὶ ἀφοῦ εἶχε ὑποστῇ παντοῖες κακοποιήσεις καὶ μύριους ὅσους προπηλακισμοὺς καὶ ἐξευτελισμοὺς ποὺ τοὺς ὑπέμεινε ἀγόγγυστα καὶ ὑπερήφανα.

Ὅμως τὸ τίμημα ὑπῆρξε βαρὺ. Ἡ «ὑψικάρηνος δρῦς» ἔπεσε στὶς ἐπάλξεις τοῦ ἀγώνα. Γιατὶ εἶναι ἔξω ἀπὸ κάθε ἀμφισβήτηση ὅτι ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου ἔπεσε γιὰ τὰ ἰδανικά του· γιὰ νὰ δεῖ τὴ γαλανόλευκη νὰ κυματίζει ὑπερήφανα στὰ νησιά μας. Πέθανε στὶς 13 Ἀπριλίου 1947, ἀνήμερα τὸ Πάσχα. Καὶ δυστυχῶς χωρὶς νὰ δοκιμάσει τὴ μεγάλη χαρὰ νὰ δεῖ τὴν ὀριστικὴ ἐνσωμάτωση τῆς Δωδεκανήσου στὸν ἐθνικὸ μας κορμὸ. Ἐφυγε «σὰν ἔτοιμος ἀπὸ καιρὸ σὰν θαρραλέος». Ἐφυγε ἥσυχα κι ἀθόρυβα, ὥπως εἶχε ζήσει. Γιατὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πάθος γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς γνώσης καὶ τὴ λευτεριά τῆς Δωδεκανήσου, κανένα ἀπὸ τὰ κακὰ ἀνθρώπινα πάθη δὲν εἶχε γνωρίσει. Λαιστρηγόνες καὶ Κύνκλωπες δὲν εἶχε ἀπαντήσει στὴ ζωὴ του. Ἐπειδὴ:

*Τοὺς Λαιστρηγόνας καὶ τοὺς Κύνκλωπας,
τὸν ἄγριο Ποσειδῶνα δὲν θὰ συναντήσεις,
ἂν δὲν τοὺς κουβανεῖς μὲς στὴν ψυχὴ σου,
ἂν ἢ ψυχὴ σου δὲν τοὺς στήνει ἐμπρὸς σου.*

Γιὰ τὴ δράση του ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίδα τὸν εἶχε τιμῇσει μὲ τὸν Ἀργυρὸ Σταυρὸ τοῦ Φοίνικα, ἡ ἰδιαίτερη πατρίδα του Σύμη μὲ τὴν ὀνομασία τῆς κεντρικότερης πλατείας της στὴν Κάτω Πόλη, τὸν Γιαλό, ὡς πλατείας τοῦ «Καθηγητῇ Γεώργιου Οἰκονόμου» καὶ ἡ Λέρος, ἡ πατρίδα τῆς ἀφοσιωμένης συζύγου του, ποὺ ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου τὴν εἶχε ἀγαπήσει σὰν δεύτερη πατρίδα, παραχώρησε «τιμῆς ἔνεκα» τάφο στὸ νεκροταφεῖο τοῦ νησιοῦ σὲ θέση διακριτικὴ, ἀνάμεσα στοὺς εὐεργέτες καὶ τοὺς ἄλλους μεγάλους Λεριούς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Φωνή τῆς Δωδεκανήσου, τεύχη 1 - 48.

Δωδεκανησιακή Ἐπιθεώρηση, τεύχη 1 - 6.

Καρανικόλα Ἀλεξάνδρου: «Τὸ Πανορμίτειο Γυμνάσιο Σύμης», Τὰ Συμμάκ, τ. Α' καὶ Β' (1972 καὶ 1974).

Τοῦ Ἰδίου: «Νότιες Σποράδες - Σελίδες ἀπὸ τὴν ἱστορία τῶν προνομίων τους», Παρνασσός, τ. ΙΓ' (1971), σ. 423 κέξ.

Ὁ Μιχαὴλ Κατσαράς τὸ 1930 στὸ Αἰγινήτειο μαζὶ μὲ τὸν βοηθό του Σωμαῖο γιατρό Μιχαὴλ Ρ. Δημητρίου (πρῶτο ἀριστερὰ) κ.ά. [βλ. ἐδῶ σελ. 238].